

Paříž,
11. listopadu 2017, 21.30 h

*Říkám si, co tady vlastně pohledávám...
Vždyť sem vůbec nepatřím.*

Jen co Julie dorazila, už litovala, že to pozvání neodmítla. Vše se vyvíjelo přesně tak, jak se obávala: všichni hosté, kteří se tu sešli, náleželi ke stejnému druhu, to znamená, že byli naprosto jiní než ona. Elegantní, obdaření oním přirozeným šarmem těch, co se uměli dobře narodit, dobře vystudovat a dobře se oženit či vdát; bylo patrné, že jsou *mezi svými*. Narodili se mezi svými, byli vychováni mezi svými a mezi svými uzavřeli sňatky. Vědí vůbec, že v téhle místnosti je vetřelec, žena, která je zaměstnaná jako *pracovnice úklidu*? Určitě ne. Ostatně ten pokrytecký termín ani nemusejí znát, kdepak, používají výraz *uklízečka* a samozřejmě mají pravdu, protože Julie je uklízečka a nestydí se za to – alespoň když se pohybuje ve svém malém světě, v práci, čtenářském klubu mediátéky nebo na zumbě.

Kdežto tady je to jiné. Nachází se ve vzdálené galaxii lékařů, právníků, šéfů podniků a jim podobných... Ve světě, kde se ženy krásnými *nedělají*, kde už krásné *jsou*, ve světě, kde si pro dnešní večer neoblékly *svoje* krásné šaty, ale *prostě jen* krásné šaty, které umí nosit a necítí se v nich nijak nepřirozeně ani napůl nahé. Jak to ty ženy dělají? Proč jsou nejenom krásné a elegantní, ale zároveň tak sebejisté? Existují snad na to školy?

V takovém případě by tam Julie v jednom kuse propadala, tím si je jistá – nikdy by nezvládla ani přípravný kurz!

„Ju, všechno v pořádku? Dáš si skleničku šampusu?“

„Hm, spíš asi víno, prosím...“

Ornella nenápadně pokyne číšníkovi a ten k ní zamíří s podnosem, na němž trůní vkusné sklenice na stopce s granátově rudým vínem. Ornella Julii podá pohár a poděkuje číšníkovi pohledem, jaký umí vykouzlit jen ona.

„Tady máš.“

„Díky!“

„A neseď úplně sama v křesle, nechceš se seznámit s lidmi, co jsou tady?“

Ornella to řekne, jako by nebylo nic přirozenějšího než seznamovat se s lidmi. Jako by to bylo tak snadné. Julie dobře vidí, jak si v tom vedou, pozoruje je od chvíle, kdy dorazila, zabořená do příliš nízkého křesla, a neví, kam s nohama, vůbec si není jistá, že jí není vidět vršek punčocháčů; ví, že to není tak složité, protože viděla, jak to dělají. Vypadá to nějak takhle:

„Dobrý večer, já jsem Éricův kamarád Thierry Duseuil a tohle je moje žena Cécile.“

„Těší mě, Raphaël Kellerman, a tohle je moje přítelkyně Rebecca.“

„Pracujete s Éricem, že?“

„Ano, odpovídám za audity.“

„Vážně? Tamhle Benjamin taky dělá audity, Benjamin Lacharrière, neznáte se?“

„Myslím, že ne.“

„Počkejte, seznámím vás. Benjamine! Benjamine, pojď sem na minutku, dovol, abych ti představil tvého kolegu Thierryho Duseuila a jeho ženu Cécile.“

„Těší mě! Tak vy taky děláte audity? A v jakém oboru?“

A je to, pět lidí, kteří se neznali, během pár vteřin utvoří skupinku, velmi rychle si začnou vyprávět vtípky a zjistí, že mají společné přátele... Snadné, že?

Ano. Pro ně je to snadné. Když jste ale uklízečka, bojíte se, aby někdo neřekl: „No to je bezva, Jean-Charles taky drhne záchody! Jeane-Charlesi, pojď sem, s Julií si můžeš pokecat o čisticích prostředcích a malomyslnosti s blížícím se koncem měsíce.“ A co je to vůbec za mánií představovat se křestním jménem a příjmením? Julie nikdy předtím neviděla, že by to někdo dělal: když se lidi seznamují v prostředí, ve kterém se pohybuje ona, řekne se ahoj, já jsem Julie nebo Gisèle, Samia, Marie nebo třeba Fatoumata. Zkrátka si vystačí s jakýmkoli křestním jménem, a nic dalšího není třeba! Proč se rovnou nevytasit se sívčkem? Když už, tak už. Tihle lidi nepochybně čekají, že ostatní jejich příjmení znají, možná si dokonce

myslí, že je předchází jejich pověst... A pak, co ten *audit* vlastně obnáší? Julie má dojem, že když se na recepci tohoto typu někoho bohatého zeptáte, co dělá, každý druhý odpoví: „Dělám audity.“ Že by nějaká zašifrovaná zpráva? Když se stydí říct: „Milionářem jsem se stal díky obchodování s granulemi pro psy“ nebo „Nemalé jmění jsem získal tím, že jsem udělal díru do světa s vanami se dvířky“, tvrdí, že se zabývají audity, že? Kdyby měl člověk těmhle lidem věřit, je na tomhle světě víc auditorů (takhle se jim říká, ne?) než uklízeček!

Opravdu nechápu, proč Ornella tolik trvala na tom, abych dneska večer přišla. Dobře ví, že já, zaměstnankyně s minimální mzdou, jsem tady od toho, abych makala! Měla jsem odmítnout nebo na poslední chvíli zavolat, že jsem onemocněla. Ale Ornella je tak hodná... A tolik jí záleželo na tom, abych přišla!

„No tak, vstávej, budeš teď chvíli se mnou, abych ti mohla představit několik moc prima lidí, ano?“

„Já nevím, já...“

„No tak, Ju, dohodly jsme se, že dneska večer nebudeš zakřiknutá!“

Ano, to je pravda, Julie to slíbila... Ale to ještě nevěděla, co v Ornellině podání obnáší *úplně obyčejný večírek!* Jestliže šedesát hostů, pět číšníků a jídla a vína, že nevíte, po čem dřív sáhnout, má být úplně obyčejný večírek, pak party s rosé zakoupeným v akci a syrovou zeleninou namáčenou v tzatziki z Lidla, jichž se účastní Julie s kamarádkami ze zumby, připomínají srazy potkanů. Ale jak by to Ornelle mohla mít za zlé? To je zcela nemyslitelné.

Ornella zosobňuje výjimku, která potvrzuje pravidlo. Je vdaná za velkého šéfa podniku, ale baví se úplně s každým, zná vás křestním jménem, a když se ptá, jak se máte, vaše odpověď ji zajímá a pamatuje si ji do příště. Ornella je úchvatná, blond vlasy nosí svázané do ohonu, chodí téměř nenalíčená, a přesto jako by vystoupila z nějakého filmu nebo časopisu. Když se na vás usměje, naočkuje vám dobrou náladu, jako slunce v homeopatii.

Julie Ornellu zbožňuje, a i když ví, že jejich přátelství je vzájemné, dlouho se tomu zdráhala uvěřit. U ženy Ornellina postavení se s ohledem na život, který vede, a lidi, s nimiž se stýká, nepředpokládá, že by polovinu volného času trávila s uklízečkou; popravdě řečeno, Julie by měla být průhledná, ne že by bohatí lidé v jejích očích měli být slepí k osudu těch, kdo na tom nejsou tak dobře, ale často si odvykli sklánět hlavu, aby je viděli tam, kde jsou, tedy dole. Ornella je jiná. Ornella je jedinečná. Není velká rebelka, naopak dokonce vypadá, jako by dokonale splynula s kodifikovanou formou, v níž se pohybuje, a přitom si vyloženě dělá, co chce, takže ta forma se jí nakonec přizpůsobí. A všechno s úsměvem prosím!

Asi tak před rokem se svorně potily bok po boku na běžeckých trenažérech, a než se jí Ornella svěřila s nějakou drobností, ještě poznamenala: „Tobě to klidně můžu říct, jsi moje nejlepší kamarádka...“ Její *nejlepší kamarádka*? Ta slova Julii tak překvapila, že vypadla z tempa, div že ji rozběhnutý pás nestrhl s sebou – nikdy by ji nenapadlo, že by si s takovou ženou mohla být rovna. Přesto bylo třeba vzít na vědomí, že

jsou vážně nejlepší kamarádky na světě. A s každým dnem ještě o trochu víc.

Juliiny pochybnosti logicky plynuly z okolností jejich seznámení: tehdy před třemi lety měla smolný den a kdykoli si na to vzpomene, stále jí to vhání slzy do očí – rozhodně nebyl z těch, které pokládají základy zdravému a nehynoucímu přátelství. Když se jí první dny Ornella chodívala ptát, co je nového, Julie si myslela, že v té, která pro ni tehdy nebyla ničím víc než šéfovou manželkou, vzbuzuje soucit – mezi ženami by na tom nebylo nic nepochopitelného. Ale Ornella zůstávala vždy déle, než si žádá zdvořilost, pak si vyměnily esemesky, telefonovaly si o různých věcech, méně vážných, vedly hovory o všem možném a o ničem. V průběhu měsíců si Julie uvědomila, že Ornella ji vidí *opravdu* ráda, když jí říká: „Ráda tě vidím!“, a že jí *opravdu* chybí, když jí Ornella říká: „Chyběla jsi mi!“ A život se konečně začal měnit – na ten den, který jí zlomil srdce, se Julii povedlo zapomenout...

Ostatně všechno se skvěle dařilo až do chvíle, než jí přiměla jít na ten prokletý večírek.

„Slíbila jsem, že se budu snažit, Nello, to je pravda, ale i když mě někomu představíš, stejně nebudu pořádně vědět, o čem si mám s těmi lidmi povídat!“

„Stačí, když jim odpovíš na otázky, a pak to přijde úplně samo, ujišťuju tě!“

„To jo, až na to, že jak jsem je poslouchala, tak všechny jejich hovory začínají stejně: Co děláte?“

„No a? Copak na tak obyčejnou otázku nedokážeš odpovědět?“

„Nepředstírej, že nevíš, co mám na mysli... Budou se tvářit vyjeveně, až zjistí, že ve tvém podniku dělám uklízečku.“

„V podniku mého muže, v tom je trochu rozdíl...“

„Ano, ale ty sem chodíš prakticky denně, to je totéž!“

„Kdepak, to s tím nesouvisí! Chodím sem, protože můj muž trpí, nevím, jak na to přišel, podivnou fixní ideou, že mívám dobré nápady. Ale nic za to neberu, nemám žádnou funkci, nic. Ostatně víš, co odpovím já, když se mě někdo zeptá, co dělám?“

„Děláš tolik věcí...“

„Ano, ale co jsem?“

„Zpěvačka!“

„Je mi pětatřicet a poslední deska mi vyšla, když mi bylo čtyřadvacet... Zpěvačkou už nejsem hodně dlouho! Jsem žena v domácnosti, tak to je, a nestydím se za to! Ale myslíš, že tím vzbudím obdiv, když to někomu řeknu?“

„Chudinko malá, pojd' sem, ať tě polituju! Jestlipak ty nejsi jedna z těch *Zoufalých manželek*?“

Ornella se zasměje a Julie se zastydí, protože hned se k nim otočí několik hlav, ale ani ona se neubrání smíchu. Ornella ji vezme za ruku:

„Ach, Ju, já tě zbožňuju! Jenom buď vtípná, jak ty to umíš, a uvidíš, že lidi rychle zapomenou, čím se živíš!“

„Kéž by...“

„No tak pojd', jde se na věc!“

Ornella má zvláštní mánii vidět na Julii spoustu předností: neustále jí opakuje, že je krásná – zatímco

ona sama na sobě naopak hledá jen samé nedostatky včetně příšerné celulitidy na zadní části stehen –, že je inteligentní – kdyby to byla pravda, tak by se svým životem naložila jinak –, že je kultivovaná – vůbec ne, akorát čte knížky –, že je s ní zábava... No zábava s ní možná je. O trefné odpovědi a pohotové vtípné postřehy nikdy neměla nouzi, i když se většinou musí krotit. Jako dítě bývala takový malý klaun, byla šťastná jedině tehdy, když měla všechny kolem sebe. Ve chvíli, kdy se cítí v pohodě – s kamarádkami z práce nebo spíš s Ornellou –, to jde úplně samo a pokaždé je všechny rozesměje. Nebo skoro pokaždé.

Ale tady a teď se Julii smát nechce. Ornella ji táhne ke skupince šesti hostů, nejspíš tří párů, a představuje ji s až nepochopitelnou hrdostí:

„Tohle je moje kamarádka Julie Vasseurová!“

Zatímco Ornella přebírá růženec křestních jmen a příjmení, Julie s mechanickým úsměvem tiskne podávané ruce a už u druhé si uvědomuje, že má vlhkou dlaň, a okamžitě ji polije horko. Horší úvod nevymyslíš, to Julie ví, tisknout vlhkou ruku není příjemné nikomu. Ovládne ji ještě větší úzkost a tuhne jí už tak křečovitý úsměv. Slyší se, jak drmolí: „Těší mě!“ šestkrát za sebou, ve smyčce, jako kdyby pro „dobrý večer“ nedokázala najít jiné slovo nebo jinou variantu jako třeba úsměv...

Opravdu jsem k ničemu... Jsem blbá, až to bučí. Už mě odsoudili, to je jasné. Kdyby tady byla jenom ta ruka, tak by se to dalo vydržet, ale když se k tomu přidá ještě ta odrhovačka „Těší mě!“ a úsměv na způsob mumie, děkuju pěkně... Navíc se nikdo nesnaží, abych byla v pohodě,

ženské si tak divně prohlížejí moje šaty, musí přece dobře vidět, že jsou z H&M za devětačtyřicet eur, chválí mi je, ale nejsem blbá – jako by říkaly: „Pěkný kousek na to, že je pro nenáročnou klientelu!“ Navíc jsem si jistá, že jsem až příliš nalíčená, musím vypadat jako ukradené auto. Kéž se mě hlavně nikdo nezeptá, co...

„Tak Julie, čím jste?“

Sotva jsem na to pomyslela, už je ta prokletá otázka tady. Jako kdyby se tihle lidi instinktivně uměli trefit přesně tam, kde vás bota nejvíc tlačí... Co mám teď dělat? Co mu mám říct?

„Dělám v oblasti ehm... čistoty... hygieny...“

Julie nešťastně vyše k Ornelliným očím prosbu o pomoc, ale najde v nich jen rozpaky smíšené s obavou, kam se hovor stáčí. Už to nelze vrátit, není čas, její mučitel s širokým úsměvem pokračuje:

„No to je skvělé! Úklidové služby je jeden z mála sektorů, který má, jestli se nemýlím, v posledních letech dvouciferný růst...“

„Možná...“

„Myslím, že Emmanuel Lasalle, který je taky dneska večer tady, má úklidovou firmu jako vy!“

„Popravdě já...“

„Emmanueli! Pojď sem na minutku! Julii Levasseurovou určitě znáš!“

„Jmenuju se Vasseurová, bez toho Le...“

„Zatím jsem neměl to štěstí.“

„Julie taky řídí úklidovou firmu.“

„Vážně? Kterou?“

„Ne, ale vlastně já...“

„Ano?“